

Izbori u Nizozemskoj pravi su triler

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50

Objavljeno: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50

U Nizozemskoj se u srijedu održavaju jako važni i napeti parlamentarni izbori koji će preobraziti politički krajobraz zemlje, a rezultat se po ispitivanjima javnog mnijenja ne može sa sigurnošću predvidjeti.

Nakon što je Mark Rutte bio rekordnih 13 godina na čelu vlade, izgleda da će Nizozemci izabrati ili prvu premijerku ili borca protiv korupcije koji je prije samo nekoliko mjeseci osnovao stranku.

„Tko god kaže da zna tko će pobijediti na ovim izborima otvoreno laže”, rekla je politička analitičarka Julia Wouters za AFP.

Sigurno je, međutim, da će novo lice biti na čelu Nizozemske, petog gospodarstva EU-a koje ima veći utjecaj u Europi i na svjetskoj pozornici nego bi se mislilo.

Ruttea je na čelu Narodne stranke za slobodu i demokraciju (VVD, desni centar) zamijenila Dilan Yesilgoz, 46-godišnjakinja rođena u Turskoj, koja je došla u Nizozemsku kao mlada tražiteljica azila, a sada želi suzbijati imigraciju.

„Došla sam kao osmogodišnja izbjeglica u ovu zemlju i znam što znači tražiti slobodu i sigurnost”, rekla je Yesilgoz za AFP na nedavnom predizbornom skupu.

No smatra da je broj tražitelja azila koji sada dolaze u zemlju, uz strane radnike i studente, „daleko prevelik”.

„Moramo smanjiti tu brojku kako bismo imali siguran prostor za prave izbjeglice”, rekla je.

S dobrim sluhom za medije, Yesilgoz, koja zabavlja svoje pratitelje na Instagramu slikama svojih pasa, čest je sudionik nizozemskih političkih talk showova.

Ali kritičari kažu da teško artikulira jasne politike i objašnjava kako bi bila drugačija od skandalima opterećenog Ruttea.

„Percepcija je da stranačkoj kampanji nedostaje sadržaj”, rekla je Sarah de Lange, profesorica politologije na Sveučilištu u Amsterdamu, za AFP.

„Yesilgoz naglašava da će oni raditi drukčije, a ne govori kakve će ključne mjere biti.”

Mesija

Yesilgozinu stranku VVD u korak prati posve nova stranka, Novi socijalni ugovor (NSC), koju je osnovano karizmatični zviždač i politički ikonoklast Pieter Omtzigt.

Taj 49-godišnji poliglot, obrazovan u Britaniji i Italiji, prouzročio je politički potres svojom željom da raščisti nizozemsku politiku.

„Imali smo puno političkih neuspjeha u zadnjih nekoliko godina u Nizozemskoj”, rekao je za AFP.

Izbori u Nizozemskoj pravi su triler

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50
Objavljeno: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50

„Bili smo nemarni... a kako bismo to popravili, trebamo reforme, uključujući djelomičnu reformu nizozemske države”, dodao je Omtzigt, koji je također protiv imigracije.

Omtzigt je poznat po borbi protiv korupcije kod kuće i u Europi, ali birače je doveo u veliku nedoumicu jer je rekao da ne želi biti premijerom ako njegova stranka pobijedi.

„Za mene je od drugorazrednog značenja tko će biti premijer ili čak ministar”, rekao je, ne isključujući da bi premijerom mogao imenovati nekoga tko čak nije na listi NSC-a.

Politička analitičarka Wouters rekla je da je za mnoge Nizozemce on „svojevrsnog spasitelja čija je misija reformirati Nizozemsku.

„On je u biti nacionalni heroj, ali puno ljudi ne zna za što se zaista zauzima”, rekla je.

Je li vlada poštena?

Iza njih dvoje u anketama je bivši europski povjerenik Frans Timmermans, zagovornik Zelenog plana EU-a i čelnik koalicije Zelenih i laburista.

U igri je i Stranka za slobodu (PVV) Geerta Wildersa. Potpora njegovoj protuimigrantskoj i protueuropskoj poruci stabilna je i, što je ključno, dobio je pristanak Yesilgoz za potencijalnu koaliciju.

Stranka poljoprivrednika (BBB), koja je proizišla iz prosvjeda protiv mjera za smanjenje emisija dušika i koja je ostvarila impresivnu pobjedu na izborima za Senat ranije ove godine, izgleda da je izgubila na zamahu.

Birači kažu da su im najvažnija pitanja imigracija, stambena kriza, zdravstvo i životni standard.

Ali ključne su i političke reforme, što ide u prilog Omtzigtu.

„Najvažnije pitanje za mnoge nizozemske birače u ovome trenutku je kako se nama vlada”, rekla je Wouters.

Nakon izbora 22. studenoga slijedi dugo razdoblje pregovora između stranaka o formiranju održive koalicije i svako od 150 zastupničkih mjesta bit će važno.

Posljednji dani pred izbore bit će kritični, rekao je Tom Louwerse, profesor politologije sa Sveučilišta u Leidenu.

„Deset do 15 posto birača odlučit će se tek na dan izbora. Nekih 30 posto odlučit će nekoliko dana prije.” (Hina)

Izbori u Nizozemskoj pravi su triler

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50

Objavljeno: Utorak, 21 Studeni 2023 07:50

